

Amb drets
des del principi.

Per una educació
primerenca de qualitat.

PROPOSTA DIDÀCTICA
PER A SECUNDÀRIA,
BATXILLERAT,
PERSONES ADULTES
I EDUCACIÓ NO
FORMAL

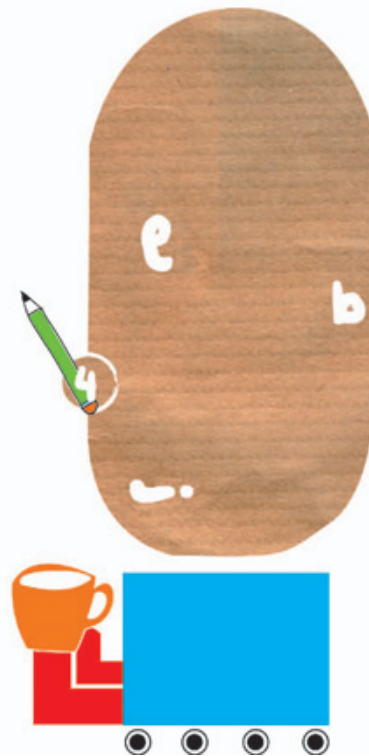

Índex

Introducció	1
Objectiu general de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació	
Objectius generals de la proposta didàctica	
Consideracions generals	
Per a aprofundir...	
Primer Cicle d'Educació Secundària Obligatòria	5
Objectius i competències	
Activitat 1. Roda de records	
Activitat 2. Educació per a tots els xiquets i xiquetes del món	
Activitat de mobilització. La Gran Imatge	
Segon Cicle d'Educació Secundària Obligatòria	8
Objectius i competències	
Activitat 1. L'educació, despesa o inversió?	
Activitat 2. Educació i pobresa	
Activitat de mobilització. La Gran Imatge	
Batxillerat	12
Objectius i capacitats	
Activitat 1. L'educació de 0 a 6 anys. Temps per a créixer aprenent	
Activitat 2. Per on retallem? L'educació infantil a debat	
Activitat de mobilització. La Gran Imatge	
Educació de Persones Adultes	16
Objectius	
Activitat 1. Entreteniment o educació?	
Activitat 2. Mà a l'obra	
Activitat de mobilització. La Gran Imatge	
Educació No Formal (12-99 anys)	18
Activitat 1. Fòrum popular pel dret a l'educació en la primera infància	
Activitat de mobilització. La Gran Imatge	
Activitat per a tots els nivells. La Gran Imatge	21
Objectius	
Cóm participar a La Gran Imatge?	
Qué fem amb la imatge?	
Avaluació	23

Introducció

A només tres anys de 2015, data fixada per aconseguir l'Educació per a Tots i Totes, la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME) se centra enguany en l'Atenció i Educació a la Primera Infància (AEPI)¹, l'etapa que comprén dels 0 als 6 anys d'edat. Els xiquets i xiquetes d'esta edat són subjectes de drets, entre ells el dret a l'educació, que han de ser garantits i respectats pels poders públics i per la societat.

© ActionAid

En els últims anys, s'ha avançat en l'escolarització primària en molts països. No ha succeït el mateix amb l'AEPI, una etapa fonamental per als/les xiquets/es, per tant, per a les seues comunitats i les seues nacions. L'any 2000, 189 països es van comprometre a aconseguir en 2015 els Objectius de Dakar, entre ells: **Estendre i millorar l'atenció i educació integrals de la primera infància, especialment dels/es xiquets/es més vulnerables i desfavorits/des.**

L'aprenentatge comença en el moment de nàixer. L'atenció educativa que un/a xiquet/a rep en esta etapa, a l'àmbit familiar i comunitari i a l'escola, condiciona les opcions educatives que tindrà la resta de la vida, ja que és este moment en què es desenvolupen les capacitats lingüístiques, cognitives i socials que són la base per a l'aprenentatge permanent. Totes elles contribueixen al seu desenvolupament integral, que inclou el benestar físic i emocional, la identitat personal i el seu autoconcepte, la capacitat de comunicar-

se, la relació amb els altres, i el dret al joc com a eina fonamental per a aprendre i desenvolupar-se en igualtat, solidaritat i llibertat.

El desenvolupament infantil no es realitza només en el context escolar, sinó que és compartit amb l'àmbit familiar, on es realitzen aprenentatges fonamentals. Hi ha opinions diverses sobre l'edat d'inici de l'escolarització. Siga una etapa obligatòria o no, és important reconèixer les diferents maneres d'organitzar l'educació infantil i garantir que cadascuna d'elles, amb les seues peculiaritats i diferències, siga un autèntic context de desenvolupament infantil.

Un/a xiquet/a que ha participat en programes d'AEPI té més possibilitats d'obtindre una millora al rendiment escolar, cursar nivells d'educació superior i, per tant, de defensar millor els seus drets, tindre bona salut, participar en la societat, aconseguir un millor treball, i, en definitiva, tindre una vida millor. Per tot això, els/es xiquets/es provinents de famílies en situació de marginalitat mereixen una especial atenció, a fi de compensar les carències del seu pàmbit familiar i contribuir a trencar el cercle de pobresa.

En 2008, 148 milions de xiquets/es en tot el món es van beneficiar de programes d'educació preescolar. Açò significa que, respecte a les xifres de 1999, s'han produït avanços en molts països. No obstant això, només el 44% dels/les xiquets/es en edat d'assistir a l'escola en esta etapa està escolaritzat/da, la majoria d'ells i elles en els països més rics. La falta d'accés a l'educació s'unix a la situació

¹ Per a més informació, remetem al document de posicionament. www.cme-espana.org

² Informe de Seguiment de l'EPT al món 2011. UNESCO.

de desprotecció i exclusió en què viuen milions de famílies, la qual cosa perpetua la situació de pobresa en què viuen. Dos-cents milions de xiquets/es menors de 5 anys en països d'ingressos baixos i mitjans no aconseguiran desenvolupar totes les seues capacitats a causa de la pobresa, les carències nutricionals, una inadequada cura i atenció, a malalties com la malària o el VIH³.

Una AEPI de qualitat implica reconèixer la importància d'esta etapa educativa, assegurar l'accés de tots/es els xiquets i xiquetes en igualtat de condicions, tindre infraestructures adequades, docents i cuidadors/es amb la formació necessària, la implicació de les famílies, una adequada inversió en educació i la coordinació amb instàncies sanitàries i socials.

La Campanya Mundial per l'Educació (CME), des del seu inici l'any 1999, ha contribuït a fer grans avanços en l'èxit de l'educació per a totes les persones. Des de 1989, hi ha 40 milions més de xiquets i xiquetes que van a l'escola i el nombre de persones adultes que no saben llegir ni escriure ha disminuït en 100 milions. Alguns exemples concrets d'avanços són l'establiment d'un sou mínim per als/les docents a Brasil, l'eliminació de les taxes escolars a Kenya o

la posada en marxa a Moçambic del programa "Escolinhas", que acull xiquets/es de 3 a 5 anys, de llars pobres o afectats per la sida.

Però, malgrat ser cada vegada major la consciència dels elevats costos socials i educatius que es deriven de la no-inversió en programes de desenvolupament durant la primera infància, els esforços realitzats són insuficients. Per això, la **Setmana d'Acció Mundial per l'Educació 2012 (SAME)** vol cridar l'atenció sobre la importància que tots els xiquets i xiquetes puguin accedir a programes d'atenció i educació en els seus primers anys de vida.

Per a això, a través de **La Gran Imatge**, reflectirem els elements que són importants per aconseguir una educació primerenca de qualitat. Esta és l'acció que proposa la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació perquè entre tota la societat civil, alumnes, docents, classe política i altres agents, ens mobilitzem i reflexionem sobre la importància de l'atenció i educació de la primera infància i sobre els obstacles que milions de xiquets i xiquetes han de fer front per a poder exercir el seu dret a una educació de qualitat.

La participació en la SAME permetrà que xiquets, xiquetes, jòvens i persones adultes desenvolupen la competència ciutadana, la definició de la qual fa referència, entre altres coses, a comprendre la realitat social en què es viu, cooperar-hi, conivure i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a contribuir a la seua millora, conèixer els valors del sistema democràtic i exercir activament i responsablement els drets i deures de la ciutadania. A més, en cada una de les activitats dirigides als diferents nivells educatius en l'àmbit formal i no formal, farem referència a altres competències que contribuïrem a desenvolupar.

Com novetat, enguany incloem una **proposta per treballar en l'educació no formal**.

³ Lancet Series on Early Childhood Development. 2007.

La CME SAME agraïx a tots/es els/les docents i educadors/es que han elaborat les activitats d'esta proposta didàctica i a tots/es aquells/es que accepten les

suggerències i les posen en marxa amb el seu alumnat. D'aquesta manera confirmen el seu compromís amb la construcció d'un món millor, conscients del poder transformador de l'educació.

Objectiu general de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació

Sensibilitzar la classe política i l'opinió pública sobre la importància de l'educació a la primera infància (0–6 anys) i sobre la necessitat d'actuar de manera urgent pel compliment del dret a una educació permanent per a totes les persones.

Objectius generals de la proposta didàctica

1 Conèixer la realitat en què viuen milions de xiquets i xiquetes que no poden exercir el seu dret a l'educació bàsica per falta de la necessària inversió i voluntat política en aquest àmbit.

2 Avaluar el dret a l'educació des de la primera infància arrel·ligat en la Declaració Universal dels Drets Humans i en la Convenció sobre els Drets del Xiquet com un element fonamental per a la maduració psicosocial en la infància i la importància d'aquesta en el posterior desenvolupament personal i comunitari.

3 Assumir, com ciutadans/es actius/ves, la pròpia responsabilitat front a les situacions injustes i comprendre que totes les persones podem fer alguna cosa per a canviar-les o per a transformar eixa realitat.

Consideracions generals

Les diferents activitats estan plantejades per a ser realitzades tant en l'àmbit formal com en espais d'educació no formal (grups Scout, ludoteques, activitats de temps lliure, etc).

Els termes “professor/a” i “docent” els utilitzem per a referir-nos a educadors/es, facilitadors/es, monitors/es, etc. Tant en l'àmbit formal com en no formal.

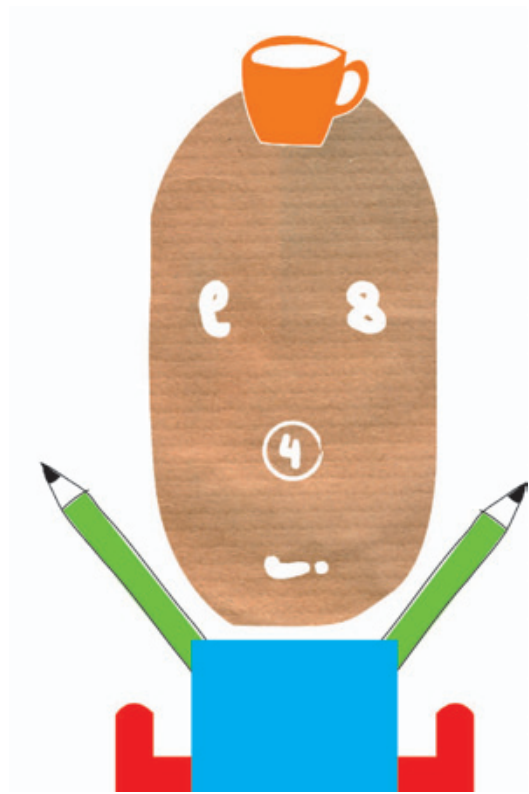
Proposem per a cada cicle/grup d'edat una activitat “de reflexió” i una altra “d'acció” que pot ser realitzada en tutories, recreacions, activitats extraescolars, etc.

Les activitats proposades estan pensades per a diferents grups d'edats, però es poden adaptar per a ser utilitzades amb alumnat d'altres nivells.

El temps donat per a cada activitat és orientatiu. Cada facilitador/a podrà adaptar-lo en funció de les característiques del grup, disponibilitat, etc.

Deixem en mans de cada facilitador/a la temporalització de les activitats durant els mesos de gener (data en què rebran les propostes didàctiques) i abril (data en què es celebrarà la SAME).

Des del pdf que trobaràs a la nostra web (www.cme-espana.org) pots accedir directament a tots els enllaços que apareixen en este material.

Per a aprofundir...

En esta proposta te plantejem activitats per a treballar el tema. No obstant això, el dret a l'educació en general i a la primera infància en particular és un tema complex que en té relació amb molts altres.

Si vols treballar-lo amb el teu alumnat més profundament, t'hi indiquem alguns recursos on trobaràs activitats i materials.

- A la pàgina web de la campanya (www.cme-espana.org) pots trobar propostes didàctiques de SAME anteriors:

2011
Dret a l'educació de les dones i les xiquetes

2010
Finançament de l'educació

2009
Alfabetització de persones jòvens i adultes

2008
Educació i exclusió

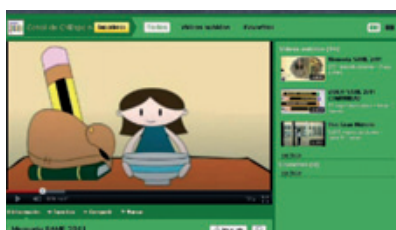
2007
Dret a l'educació

2006
Docents

2005
Educació i pobresa

- Al canal de Youtube de la CME (<http://www.youtube.com/user/CMEspain>) pots trobar vídeos d'interès relacionats amb el tema.

També us animem a llegir els documents i veure els vídeos següents sobre la importància de l'atenció i educació en la primera infància.

Bibliografia complementària

- *Dret a l'educació és molt més que accés de xiquets i xiquetes a l'escola.* Rosa María Torres. <http://www.fronesis.org/documentos/derecho-a-la-educacion.pdf>
- *Aproximació a l'educació infantil.* Ignasi Vila. <http://www.rieoei.org/rie22a02.htm>
- *L'educació infantil en el segle XXI.* José Rivero. unesdoc.unesco.org/images/0011/001147/114723S.pdf
- *Informe de seguiment de l'EPT en el món 2011.* UNESCO. <http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/ED/pdf/gmr2011-part1-ch1-es.pdf>

Vídeos complementaris

- *Educació Infantil: sis anys claus per una vida.* CEAPA. http://www.youtube.com/watch?v=8D8lyNmoPzo&feature=results_video&playnext=1&list=PL0EE4614381DA2A96
- *Aprenem tots: manifest per a una nova educació.* <http://www.youtube.com/watch?v=fjhhXI8nd78>
- *Jo vull.* Campanya pels drets del xiquet a Guatemala (animació). <http://www.youtube.com/watch?v=rIFBkkqmuCI>
- *Educar amb l'exemple.* <http://www.youtube.com/watch?v=igDINmIliA&feature=fvsr>
- Tràiler de la pel·lícula *Babies*. Thomas Balmes. 2010. <http://www.youtube.com/watch?v=1vupEpNjCuY>

Primer
cicle

Educació
secundària

© Entreculturas

Objectius

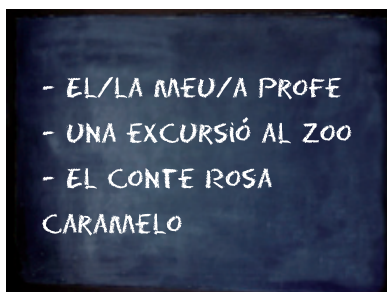
- 1 Reconèixer el dret a l'educació infantil com a instrument clau per al desenvolupament de les persones.
- 2 Valorar que el dret a l'educació en la primera infància és necessari per a protegir-la, especialment per als/les xiquets i xiquetes més desfavorits/des.

Competències

- **Tractament de la informació i competència digital:** disposar d'habilitats per a buscar, obtindre, processar i comunicar informació a través de diferents fonts i canals.
- **Autonomia i iniciativa personal:** potenciar la capacitat d'imaginar, emprendre i desenvolupar amb responsabilitat i sentit crític projectes individuals i col·lectius.

Activitat 1. Roda de records

Es demana que cada alumno/a escriga en un paper en blanc un record que tinga de la seua educació infantil o que dibuixe alguna imatge que conserve en la qual siga conscient d'algun aprenentatge en la primera infància: en l'escola, la guarderia o a casa.

Es comenten en veu alta aquells que es vullguen compartir en el grup.

Arrepleguem els papers, i escrivim el llistat de records a la pissarra. Entre tots/es tractem de descobrir en cadascun/a la intenció pedagògica que eixes activitats hi persegueixen. Per a facilitar el treball es partix de la classificació següent: **Hàbits, Higiene, Nutrició, Relació amb la propia persona (autoestima), Desenvolupament de les potencialitats, Relació amb els altres, Comunicació/Expressió i Comprensió, Responsabilitat/Autonomia.**

Quins elements són comuns de l'educació infantil (els racons, les rutines, etc.)? Quan hi jugaves, cantaves, dibuixaves, retallaves, etc. a ta casa, a la guarderia o a l'escola, pensaves en la importància d'eixes activitats per al teu desenvolupament integral? Quina importància ha tingut tot allò que s'ha après durant la teua educació infantil en la teua formació com a persona?

Per a confirmar quins són els aprenentatges importants en la primera infància es proposa a l'alumnat dividir-se en tres grups i realitzar entrevistes a diferents professionals implicats en aquesta etapa educativa.

- Educador/a de guarderia
- Educador/a d'escola infantil
- Mares, pares, iaies/as

Es recomana que en els centres en què també hi ha educació infantil, l'alumnat de secundària pugui realitzar les entrevistes i l'observació en les mateixes aules.

Amb la informació obtinguda, cada grup elaborarà un informe que presentarà a la resta de la classe. Per a això, es demanarà a cada grup que defensi la seua tesi amb un article, vídeo o qualsevol altra informació complementària que hauran buscat i seleccionat prèviament i que, posteriorment compartiran amb la resta de l'alumnat.

Per a facilitar la recerca d'informació complementària es suggereix el següent link:

L'Educació Infantil: sis anys clau per a una vida (CEAPA) (Sèrie de 9 vídeos)

http://www.youtube.Com/watch?v=8D8lyNmoPzo&feature=results_video&playnext=1&list=PL0EE4614381DA2A96

Entre tots/es s'elaborarà una exposició, un mural o un altre format per a donar a conèixer en el centre la importància de l'educació infantil segons la investigació realitzada.

Activitat 2. Educació per a tots els xiquets i xiquetes del món

Per a començar l'activitat es llig el següent text introductori:

Aconseguir que els resultats de l'aprenentatge siguin més equitatius exigeix un poc més que un tractament igualitari dels alumnes. Els xiquets que ingressen a l'escola arrossegant tot un cúmul de desavantatges vinculats a la pobresa, la pertinença ètnica, l'idioma i altres factors necessiten un suport addicional dels docents i del sistema educatiu en el seu conjunt.

No és prou amb escolaritzar els xiquets. Cal que els progressos realitzats cap una major ampliació de l'accés a l'educació es suporten amb mesures per a aconseguir que l'augment de l'escolarització es tradueixi també en una millora de l'aprofitament escolar. Molts països estan tractant d'aconseguir açò, que és una cosa summament difícil perquè molts dels xiquets acabats d'escolaritzar procedeixen de famílies molt marginades. (...)

Informe seguiment de l'Educació per a Tots i Totes 2011.

- Quines idees planteja el text? Podem extraure que hi ha una relació entre la pobresa i l'accés i qualitat a l'educació? Quin?
- Creus que és suficient accedir al col·legi per a tindre una bona educació? Quins factors creus que intervenen per a tindre una millor educació?

L'educació infantil és la base dels aprenentatges futurs de les persones. No obstant això:

- Tenen tots/es els/es xiquets/es la possibilitat de gaudir d'esta educació? Per què?
- Com afecta un xiquet o xiqueta no tindre accés a una educació infantil de qualitat?
- Qui té el poder per a oferir una educació de qualitat per a tots/es en cada país?

* Escoltem la cançó següent: <http://www.youtube.Com/watch?v=gAWS5DiCVpY>

I observem les següents vinyetes crítiques de Francesco Tonucci al llibre *Con ojos de niño*, per a reflexionar sobre la importància del dret a una educació de qualitat:

La guarderia no és un penjador

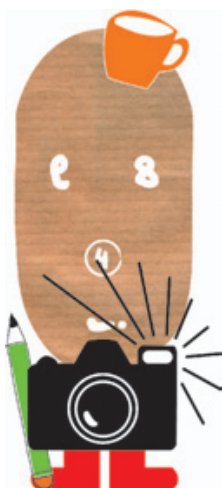
La guarderia és un lloc per a estar junts

- Quina idea volen transmetre?
- Els trobes relació amb tot el que reflexiona?
- A qui van dirigides?

Com a ciutadans/es del món, igual que estos artistes, tenim el deure de contribuir a lograr un món amb major justícia social, i majors oportunitats per a tots/es els/es xiquets i xiquetes. Pensa què podeu aportar vosaltres per sensibilitzar al vostre entorn sobre la importància d'una bona educació primerenca per al desenvolupament de les persones i els pobles, elaborant una manifestació artística que serà exposada en el teu centre o altres espais de la teua localitat.

Activitat de mobilització

La Gran

Imatge

Veure pàgina 21

Segon
cicle

Educació
secundària

© Pablo García/Ayuda en Acción

Objectius

- 1 Sensibilitzar sobre la necessitat d'inversió pública en educació infantil per a assegurar el bon desenvolupament de les persones i els pobles.
- 2 Investigar sobre les relacions entre el dret a l'educació i la pobresa, la salut i l'economia.

Competències

- **Tractament de la informació i competència digital:** disposar d'habilitats per buscar, obtenir, processar i comunicar informació a través de diferents fonts i canals.
- **Competència matemàtica:** produir i interpretar diversos tipus d'informació per eixamplar el coneixement de la realitat i resoldre problemes de la vida.

Activitat 1. L'educació, despesa o inversió?

- El finançament públic en educació infantil és una qüestió fonamental per a garantir el dret a l'educació a les xiquetes i xiquets de 0 a 6 anys.
- L'educació infantil pot i ha d'assentar els fonaments de la resta del sistema educatiu.
- La primera infància hauria de rebre l'atenció prioritària dels governs responsables, especialment els xiquets/es més vulnerables i desfavorits/des.
- La inversió generosa en estes primeres edats pot ajudar a previndre problemes posteriors, en moments en què és més difícil hi intervenir i poden ser més costosos.
- La política educativa s'ha d'entendre articulada a la política social i econòmica.

La lectura de les anteriors asseveracions servirà per a començar el tractament del tema. Podrà servir també el visionat del següent vídeo de Mafalda: <http://www.youtube.Com/watch?v=ydazeXYFpnl>

L'alumnat podrà intercanviar les primeres opinions sobre els seus coneixements, els seus acords i/o desacords sobre la importància de l'educació en la primera infància.

Es proposarà la lectura i anàlisi de l'entrevista⁵ a James Heckman, premi Nobel d'Economia del 2000.

LUNES, 18 ABRIL 2011

LA VANGUARDIA

LA CONTRA

James Heckman, premio Nobel de Economía del 2000

Tengo 66 años. Nací y vivo en Chicago, donde ejerzo de profesor universitario e investigador, en concreto de las políticas económicas. Casado y con dos hijos. La política debería centrarse en corregir la desigualdad. Me educaron como católico, conocí la Iglesia pero no a Dios

“Es más rentable invertir en párvulos que en bolsa”

RÍEX GARCÍA

En la década de los 60 conocí de cerca el *Jim Crow*, las leyes de segregación del sur en escuelas, restaurantes, lugares y transportes públicos. Leyes que se abolieron. Yo quería entender los procesos políticos y económicos que pueden permitir que grupos que están excluidos puedan pasar a formar parte del colectivo.

Y entendió que la exclusión comienza en la más tierna infancia.

Comencé estudiando programas para capacitación laboral para personas que ya estaban desaventajadas, y todos los estudios demostraban que el rendimiento de esos programas era nulo o muy bajo. La conclusión fue que sólo se debía invertir en los más listos dentro de ese grupo desaventajado.

Terrible conclusión. También descubrí que invertir en los niños es más ventajoso que invertir en bolsa.

Eso es más esperanzador. La familia juega un papel esencial en la integración de los individuos dentro de la sociedad. Y la estructura familiar en todo el mundo están hoy amenazada.

¿Es una realidad o una percepción? Es una realidad, la cuestión es qué se puede hacer para salvar los factores positivos de

esa institución que se está desintegrando.

¿Y? Debemos entender cómo se crean las capacidades y habilidades del ser humano que van más allá del coeficiente intelectual y de la educación escolar.

¿A qué se refiere?

A la formación del carácter, habilidades determinadas en parte por la genética, pero sobre todo por la motivación familiar. El origen de muchas de las desventajas de las personas que no consiguen integrarse proviene de factores que ocurren mucho antes de que los niños vayan a la escuela.

Cuénteme.

Es un hecho que en todos los países y en todos los niveles de riqueza la estructura familiar está evolucionando en una dirección que promueve la desigualdad, así que cualquier política que pretenda reducirla tiene que tener en cuenta el papel que juega la familia en la creación de habilidades.

Entendido.

La mayor parte de las políticas sociales y económicas dan por supuesto que la familia funciona bien, pero una fracción creciente de los niños en los países que he estudiado (Colombia, EE.UU., China, Corea, Japón, Taiwán, Canadá, Reino Unido...) crecen en entornos poco estimulantes, lo que creará

desigualdad no sólo en esta generación sino en las generaciones futuras.

¿Qué significa eso?

Que la pobreza no sólo la determina la renta familiar sino la atención prestada al niño por parte de los padres, los abuelos y la comunidad. Paradójicamente, las mujeres de mayor nivel educativo y que trabajan pasan más tiempo con sus hijos que las menos educadas trabajen o no. Las diferencias que crea esa atención ya en las primeras etapas de la vida tiene consecuencias a largo plazo.

El 50% de los matrimonios estadounidenses se divorcian, ¿cómo afecta eso?

En EE.UU. viven sin padre un 30%, en México el 55%. Entre el 12 y 13% de niños y jóvenes estadounidenses entre 0 y 18 años jamás ha conocido un padre. Y si miramos las estadísticas de los niños negros la cifra es de un 80%. Hay que reconocer estos hechos y cambiar la vida de los niños.

Deme soluciones.

Hay que suplementar los recursos de la familia mediante políticas que permitan el desarrollo de esas habilidades básicas en los primeros años de la vida de los niños.

¿De qué habilidades se trata?

He estudiado los programas orientados a aumentar las capacidades de los niños y los más efectivos son los que promueven el autocontrol, la capacidad de regular emociones, la orientación a un propósito, la no dispersión y la sociabilidad. El estudio que más datos me ha aportado es uno que ha durado 50 años.

¿En qué ha consistido?

Se creó un grupo de niños, de 3 a 5 años, de entornos desfavorecidos y se les enseñaron habilidades sociales durante dos años.

¿Y siguió su evolución en 50 años?

Si. Entre la gente que participó ha habido menor tasa de delincuencia en poblaciones donde es muy elevada, mayores ingresos y mayor adaptabilidad social. Pero mi interés como economista era evaluar el rendimiento económico de ese tipo de inversión, así que le responderé con números.

Bien.

Por cada dólar invertido por niño el rendimiento fue entre el 7 y el 10% anual a lo largo de vida. Es decir, que un dólar invertido en ciudadanos menores de 4 años es un 10% más rentable que invertido en adultos.

Sorprendente.

Las inversiones hechas en edades tempranas no sólo son más efectivas, se refuerzan a través de un proceso dinámico: el niño que ha empezado con estas ventajas sigue adquiriendo mayores ventajas. Remediar las desigualdades en la adolescencia resulta mucho más caro y con mayor porcentaje de fracaso.

...Pero estamos en época de crisis.

Por eso hay que establecer mejor las prioridades: invertir en estas habilidades básicas preescolares es más rentable que otras medidas más convencionales como reducir el número de niños por aula.

IMA SANCHIS

Reflexiona sobre les següents questions

- Quin paper assigna l'economista a la família?
- Quina importància dóna a l'educació?
- Quina és la seua conclusió respecte a la vinculació entre educació i pobresa?
- Quin estudi ha realitzat per a arribar a eixa conclusió?
- Quines solucions planteja per a superar les desigualtats en les nostres societats?

⁵ La Vanguardia. 18 d'abril de 2011.

<http://www.lavanguardia.com/lacontra/20110418/54142686501/es-mas-rentable-invertir-en-parvulos-que-en-bolsa.html>

Pensa en la teua educació infantil i vincula els teus records als conceptes d'Heckman. T'han sorprès les seues opinions? Havies reflexionat sobre la importància de l'educació infantil i la seua rendibilitat social per la seua vinculació amb cicles educatius posteriors amb salut, nutrició, civisme, equitat, etc.?

Quina és la decisió política actual en la teua comunitat, a Espanya, a Europa i al món respecte a la inversió en educació? Si consideres que no és la que caldria, ¿creus que és possible una altra?

Se suggerirà als/les alumnes que busquen articles periodístics i/o informació sobre inversió pública en educació i la seua rendibilitat per a enriquir el tractament del tema.

Els/les jòvens triaran com comunicar les conclusions que han obtingut. També se'ls pot proposar l'elaboració d'un manifest amb deu propòsits i el disseny d'accions possibles per a difondre i sensibilitzar en el seu context més immediat (centre, família, societat) sobre l'atenció i inversió necessàries en els programes d'educació de la primera infància.

Activitat 2. Educació i pobresa

L'objectiu 1 dels Objectius de l'Educació per a Tots i Totes és **Atenció i Educació de la Primera Infància**. Es pretén estendre i millorar l'atenció i educació integrals de la primera infància, especialment dels xiquets i xiquetes més vulnerables. Este objectiu té com a finalitat trencar el vincle entre pobresa i desavantatge en la primera infància.

Per a això es proposa investigar i analitzar la relació que existix entre pobresa i educació en el món i elaborar una campanya de difusió amb la informació obtinguda.

1 En grup s'observa la següent taula, d'indicadors principals per a l'Objectiu 1: La *taxa de mortalitat infantil* indica el nombre de defuncions de xiquets/es menors de cinc anys d'una població de cada mil naixements vius registrats; i la *taxa bruta d'escolarització* informa del percentatge d'alumnes matriculats/des en el nivell indicat (ensenyament preescolar) respecte al total de la població del grup d'este grup d'edat.

Les dades sobre evolució indiquen en els dos casos com ha variat l'indicador en els últims anys:

Ensenyança preescolar

	Taxa de mortalitat de menors de 5 anys		Taxa bruta d'escolarització	
	2005-2010 (en %)	Evolució des de 2000-2005 (en %)	2008 (en %)	Evolució des de 1999 (en %)
Món	71	-8	44	34
Països d'ingressos baixos	122	-8	18	29
Països d'ingressos mitjans baixos	79	-9	42	52
Països d'ingressos mitjans alts	27	-16	66	31
Països d'ingressos alts	7	-7	77	7

2 Per a interpretar la informació s'elaboren dos gràfics de barres. Un per al nivell d'ingressos (eix x) i taxa de mortalitat (eix y) i l'altre amb el nivell d'ingressos (eix x) i la taxa d'escolarització (eix y).

6 Informe de Següiment de la EPT 2011. Quadres estadístics 3A i 3B. UNESCO.

Entre tots/es es tracta d'analitzar la relació existent entre el nivell d'ingressos, la taxa de mortalitat i la taxa d'escolarització en les diferents regions. A quines conclusions arribeu, després d'analitzar les dades? Com classifiqueu la relació educació/pobresa?

Observant els gràfics, podríem afirmar que “Les taxes de mortalitat dels menors de cinc anys nascuts en famílies amb mares mancades d'instrucció són tres vegades més elevades, com a mínim, que les registrades en les llars on les mares han cursat alguns estudis”?

3 Amb els indicadors de la taxa de mortalitat i la taxa d'escolarització s'agruparan les següents regions del món en països d'ingressos baixos, mitjans baixos, mitjans alts i alts. Per a això s'hauran de comparar les dades amb la taula de l'activitat 1. En grup confirmaran els resultats.

	Taxa de mortalitat dels menors de 5 anys 2005-2010 (en %)	Taxa bruta d'escolarització 2008 (en %)
Àfrica Subsahariana	149	17
Estats Àrabs	50	19
Àsia central	52	29
Àsia Oriental i el Pacífic	31	48
Àsia Meridional i Occidental	82	42
Amèrica Llatina i Carib	28	68
Amèrica del Nord i Europa Occidental	6	80
Europa central i Oriental	19	66

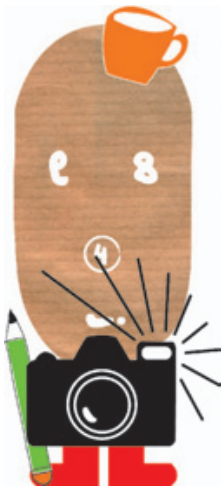
Per a ajudar a la difusió de l'estudi, elaborar un mapamundi i pintar les diferents regions del món, crear dos llegendes diferenciades per a la taxa d'escolarització i el nivell d'ingressos, de manera que quede reflectida la relació entre pobresa i educació.

4 Per a acabar l'activitat d'investigació, es formaran grups que buscaran informacions complementàries de documents oficials o d'experts/es, que avalen els resultats de la investigació. Per exemple, <http://www.fronesis.Org/documents/derecho-a-la-educacion.pdf>

Amb tota la informació obtinguda en el procés, elaborar entre tots/es diferents propostes per difondre en el vostre context directe (centre, família, barri) la importància de l'educació infantil a fi de superar les desigualtats socials i contribuir a trencar el cercle de la pobresa (exposició divulgativa, manifest, documents de difusió, etc.)

Activitat de mobilització

La Gran

Imatge

Veure pàgina 21

Batxillerat

© Proyecto Solidario

Objectius

- 1 Reflexionar, partint de l'experiència personal, sobre la importància dels processos educatius formals i no formals viscuts a la primera infància (des dels 0 als 6 anys).
- 2 Analitzar críticament la situació de l'educació de la primera infància a escala local i global per proposar polítiques, accions civils i personals que permeten estendre l'educació en la primera infància.

Capacitats

- Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució. Participar de forma solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.

Activitat 1. L'educació de 0 a 6 anys. Temps per a créixer aprenent

L'ATENCIÓ I/O EDUCACIÓ DE LA INFÀNCIA DE 0 A 6 ANYS NO EXISTIX EN TOTS ELS PAÏSOS DEL MÓN, NO INCLOU DE LA MATEIXA MANERA XIQUETS I XIQUETES, I ES VEU DES DELS GOVERNS AMB FUNCIONS DIVERSES.

Per a començar es demanarà a l'alumnat buscar informació sobre la diferència de significat entre els termes *guarderia* i *escola infantil*. Quin terme dóna més importància al desenvolupament educatiu d'un xiquet o una xiqueta? En l'article 13 de la Llei Orgànica d'Educació es detallen els objectius de l'educació infantil a Espanya. Es reflecteix més guarderia o escola infantil dins la llei?

A continuació es reflexionarà sobre la pròpia història a partir de la pregunta: Què vas aprendre en cada etapa a l'escola, l'institut, amb la família i amb el grup d'amistats? Les respostes aniran introduint-se en la taula posterior. En finalitzar, es fa una posada en comú dels resultats amb tota la classe per a comprovar-hi si hi ha un acord generalitzat.

APRENDRE A:	INFANTIL	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
Usar conceptes abstractes com a política, desenvolupament o justícia			
Aprendre a contar coses i tindre la intuïció de les principals operacions aritmètiques com a suma i resta (inici dels coneixements matemàtics)			
Aprendre a parlar i comunicar-te amb els altres			
Iniciar-te en expressions artístiques, com el dibuix			
Aprendre a expressar el teu estat d'ànim i saber interpretar el de les altres persones (empatia)			
Realitzar equacions i representar gràfiques			
Identificar la majoria dels elements de la naturalesa del teu entorn pròxim (animals, Plantes, paisatge, etc.)			
Valorar i agradar-te la música			
Situar-te en l'espai amb marcs referencials (dreta i esquerra, dalt i baix, davant i darrere, prop i lluny, etc.)			
Distingir formes, colors, sons, sabors i olors			
Llegir i escriure correctament			
Caminar			
Relacionar-te amb altres persones			
Conèixer les persones més importants del teu entorn familiar			
Utilitzar les mans amb una certa precisió			
Sentir-te volgut o rebutjat			
Diferenciar el millor del pitjor en termes generals			
Saber que hi ha normes de convivència que s'han de respectar			
Expressar sentiments d'afecte, grat i desgrat			
Distingir les parts del teu cos i saber sentir i comunicar si alguna cosa et dol o incomoda			

Ara, treballant en grup, es responen les qüestions següents:

Quina importància creieu que ha tingut tot el que aprenguéreu dels 0 als 6 anys en el vostre desenvolupament personal? Pot l'educació infantil excloure o incloure, en funció de l'origen, del sexe o de la situació econòmica i social de cada xiquet o xiqueta? Pot ser l'educació infantil de qualitat un element important en el desenvolupament dels països empobrits? Quina és la situació de l'educació infantil en aquestos països?

Després d'escoltar totes les respostes, valoreu tota la informació. Canviàrieu alguna cosa de la *Llei Orgànica d'Educació*, en relació a l'educació infantil?

En cas afirmatiu, se'ls demana que elaboren la seua proposta. És coherent la vostra proposta amb l'Objectiu número 1 del Marc d'Acció de Dakar? Quines són les expectatives respecte al seu compliment a nivell mundial?

Activitat 2. Per on retallem? L'educació infantil a debat

Es va a preparar i desenvolupar un debat parlamentari a classe. Per a això, l'alumnat haurà d'estar ben informat sobre el tema que s'hi va a tractar: **La importància de l'educació infantil**, perquè les seues opinions estiguen el millor argumentades possibles.

Per a preparar el debat, es dividix la classe en 3 o 4 grups, intentant que tots compten amb alumnat d'ambdós sexes. Cada grup deurà preparar la seua ponència utilitzant les fonts que considere oportunes. A més, es podran considerar les següents:

En algunes zones, la dispersió de la població, ha portat a pensar noves formes d'educació infantil, per a no excloure cap xiquet o xiqueta pel seu lloc de naixement. Un d'estos sistemes, desenvolupat en la zona rural de Galícia, és "Preescolar a casa". El programa ha patit retalls continus en els últims anys. Este només és un exemple pròxim d'una situació que pot passar en molts llocs del planeta en situacions de crisi econòmica institucional, sobretot en països empobrits. En sentit contrari, especialistes, autoritats, ONG i fins i tot famosos i famoses que coneixeu, reclamen la importància de l'educació de 0 a 6 anys. En els enllaços següents pots obtindre més informació per a enriquir els teus arguments en relació a esta etapa educativa:

<http://elprogreso.galiciae.com/nova/101663.html>

http://www.perfil.com/contenidos/2011/10/07/noticia_0002.html

[http://www.el-nacional.com/noticia/1940/24/Faltan-soluciones-nuevas-para-la-crisis-educativa hispana.html](http://www.el-nacional.com/noticia/1940/24/Faltan-soluciones-nuevas-para-la-crisis-educativa-hispana.html)

<http://www.rieoei.org/rie22a02.htm>

© Ayuda en Acción

Per a aprofundir, es suggerix que, amb la col·laboració del/a professor/a, l'alumnat, o part d'ell, visite una escola infantil per observar el procés d'aprenentatge dels xiquets i xiquetes, la metodologia que utilitza el professorat i altres elements i informació de màxima rellevància per a argumentar cada opció en el debat.

Al debat, cada grup representa un grup parlamentari i haurà d'arribar-hi amb una proposta de resolució clara. Per necessitats de pressupost cal realitzar alguns retalls en diferents partides i pressupostos d'un país. Ha arribat el moment de debatre si es reduïxen les aportacions de l'estat a l'educació dels xiquets i xiquetes de 0 a 6 anys.

Un president o presidenta de la cambra dirigirà el debat. Primer, cada grup tindrà un torn per a presentar la seua proposta, després es passarà al debat amb contraposició d'arguments, per a acabar amb una ronda de conclusions i la votació plenària.

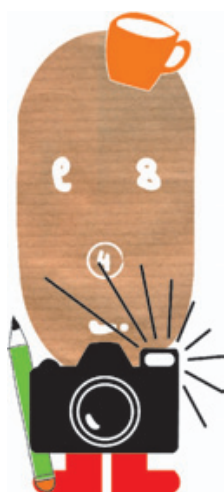
Per a preparar el debat cal saber quin pressupost general té l'Estat i a què partides ho adjudica. A la pàgina web del Ministeri d'Economia i Hisenda es poden trobar les dades bàsiques referents al pressupost general i educació per a cada any.

Finalment, l'alumnat difondrà el resultat del debat destacant els arguments més importants. Per a això, es pot utilitzar la web del centre educatiu, les cartes d'opinió a diferents periòdics o altres espais que el centre o la seua localitat permeten.

⁷ http://www.sgpg.pap.meh.es/Presup/PGE2011Ley/MaestroDocumentos/PGE-ROM/N_11_E_R_31.htm

Activitat de mobilització

La Gran

Imatge

Veure pàgina 21

Educació de persones adultes

© Entreculturas

Objectius

- 1 Reflexionar i conscienciar sobre la situació de l'educació infantil i el paper de l'educació en la primera infància (0-6 anys) com a element decisiu en l'impuls del desenvolupament de les potencialitats personals i collectives, partint de la pròpia experiència i de l'anàlisi de la realitat de l'entorn pròxim.
- 2 Considerar quines actuacions són possibles a curt i mitjà termini per aconseguir una educació de qualitat que faci possible l'exercici ple del dret a una educació permanent per a totes les persones.

Activitat 1. Entreteniment o educació?

Per a moltes persones jòvens i adultes l'educació infantil és un període que els queda lluny del seu moment actual.

No obstant això, perquè la societat pugui enfrontar-se als reptes del futur amb força, l'educació primerenca té una importància vital. I açò mateix passa a nivell mundial. El futur del planeta i dels seus habitants depèn que les noves generacions estiguen preparades amb el màxim de capacitats per a viure de manera equilibrada i sostenible. Escoltem i vegem el que ens diu i mostra el vídeo de CEAPA **Educació Infantil: 6 anys claus per a una vida** i reflexionem conjuntament sobre la importància de l'educació primerenca en l'edat infantil.

http://www.youtube.com/watch?v=8D8lyNmoPzo&feature=results_video&playnext=1&list=PL0EE4614381DA2A96

Preguntes per a la reflexió:

- 1 Què aprenen els xiquets i les xiquetes a l'escola infantil?
- 2 La seua estancia en les aules és només un entreteniment?
- 3 Què continguts i valors els aporta?
- 4 Com ha de conjugar-se amb la família i la resta de la societat?
- 5 En quins aspectes de la seua vida actual i futura influeix?
- 6 Quina ajuda els aporta en el seu descobriment del món?

7 Quin és el valor que es dóna a l'educació primerenca segons l'entorn social o el país? Per què pensem que es donen estes diferències?

8 Com es valora socialment esta educació primerenca?

Després d'un debat en grups xicotets, es compartixen les conclusions amb la resta de l'aula i del centre. Per contribuir a sensibilitzar sobre la importància de l'educació infantil de qualitat, es planteja elaborar un document d'informació (decàleg, tríptic...) entorn a les idees sorgides del treball i la reflexió.

Activitat 2. Mà a l'obra

Se sap que l'educació primerenca, ja siga a l'escola o a la llar infantil, és molt important per als/es xiquets/es i la societat. Es proposa reflexionar sobre quines accions es poden impulsar per afavorir esta educació.

Per a començar, cadascun escriurà les seues propostes en diferents papers. En el primer cada persona escriurà allò que pense que pot fer la família; en el segon, l'escola; en el tercer, els mitjans de comunicació; en el quart, la societat; i en el quint, un/a mateix/a.

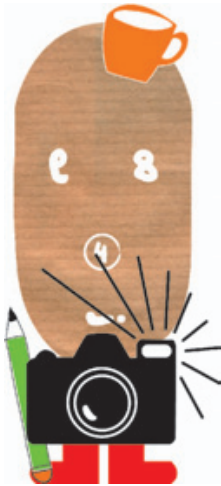
Totes les propostes s'enganxaran en un mural i cadascun/a explicarà a la resta del grup el per què de cadascuna de les propostes.

<div>L'entorn familiar</div>	<div>L'escola</div>	<div>Els mitjans de comunicació</div>	<div>La societat</div>	<div>Nosaltres</div>
------------------------------	---------------------	---------------------------------------	------------------------	----------------------

Finalment, el grup triarà dues propostes per a portar a la pràctica i planificarà com fer-ho tenint en compte totes les fases de l'activitat: desenvolupament de la idea, coordinació de l'execució i avaluació de la mateixa.

Activitat de mobilització

La Gran

Imatge

Veure pàgina 21

Educació No Formal

© Educación Sin Fronteras

Activitat 1. Fòrum popular pel dret a l'educació en la primera infància

Objectius

- 1 Conscienciar sobre el paper decisiu de l'atenció i educació en la primera infància per a impulsar el desenvolupament de les capacitats personals i col·lectives.
- 2 Fomentar l'esperit crític, a través de l'anàlisi de la situació de l'educació en la primera infància, tant a escala local com global.

Continguts

- **Conceptes:** dret a l'educació infantil, desigualtat, potencialitats personals i col·lectives, seguretat infantil, conciliació de la vida familiar i laboral, etc.
- **Habilitats:** anàlisi de necessitats bàsiques, creativitat, recordar i recordar l'etapa infantil, saber realitzar i rebre crítiques, desenvolupament de comunicació verbal i resolució pacífica de conflictes.
- **Actituds:** crítica davant situacions de necessitat i desigualtat, participació i col·laboració entre els membres de l'equip; recerca de consens.

S'orienta l'activitat com un fòrum popular o joc de rols sobre la importància de l'educació infantil en la formació de la persona. A través de la dinàmica de joc de rols o simulació, este joc pretén simular els diferents punts de vista i interessos trobats que existixen davant la importància de l'educació i atenció a la primera infància, contemplat com un dret per als xiquets i xiquetes de tot el món.

Plantegem l'exercici de l'activitat partint del visionat del curt *Educació infantil: sis anys clau per a una vida*⁸ (dura 28 minuts i pot servir per a xics/ques a partir de 13 anys). També es pot partir d'algun text de reflexió de l'apartat *Per a aprofundir* d'esta proposta didàctica.

⁸ <http://blip.tv/aire/educación-infantil-seis-años-claves-para-una-vida-3281762>

La situació que emmarca el fòrum popular és una reunió municipal en la qual analitzar la importància de construir una escola infantil al municipi de Cascales, Equador. Per a la seua construcció cal reajustar el pressupost municipal, ja minvat en esta època de crisi. Sobre este punt de partida establim els diferents protagonistes del nostre fòrum popular.

Com a mínim és interessant que cada equip estiga format per 3 persones. Cada grup disposarà de paper i boli, targeta amb el desenvolupament del seu rol i documentació complementària per ajudar a preparar la defensa de la seua postura.

Després s'organitzarà els/les participants en equips i se'ls donarà el "rol" que han d'adoptar sobre el problema plantejat. El nombre de persones per grup dependrà de la quantitat de "rols" que es desenvolupen.

Cada grup assumirà com pròpia la postura d'una de les parts representades i la defensarà. El joc es desenvoluparà en **cinc fases**:

- 1 Cada grup es reuneix per separat per a ordenar i estructurar els seus arguments. Poden acompanyar la seua posterior exposició amb gràfics, dibuixos o el que considere necessari.
- 2 En una taula redona cada grup exposa a la resta els seus plantejaments.
- 3 Debat obert entre les diverses parts.
- 4 Cada grup, després d'un període de reflexió, estableix les seues conclusions i fa les seues propostes per a solucionar el problema (este punt no hauria de proposar-lo el/la coordinador/a de l'activitat amb anterioritat, sinó esperar que els/les participants arriben a un acord per si mateixos/as).
- 5 Avaluació final.

Sugerim alguns rols per al fòrum popular.

Julia, mare d'Andreu, xiquet de 3 anys

Ets una mare del poble de Cascales que mostra la necessitat de tindre suport en l'educació dels/les seus/es fills/es menors de 6 anys. Cada vegada és més difícil traure les vostres famílies avant, a causa de la precària situació econòmica de la zona, per la qual cosa obtenir un sou és imprescindible per a vosaltres.

No obstant això, compatibilitzar l'ocupació o la recerca d'un treball amb la criança dels vostres fills i filles és molt complicat, sobretot en les edats molt primerenques en les quals no està contemplada l'assistència al col·legi. La construcció de l'escola infantil suposaria una ajuda per a compatibilitzar la vida familiar i laboral.

Fins i tot és possible que a través de l'escola es generen algunes ocupacions: educadors/es, cuiners/es, netejadors/es, etc.

Violant, doctora de Metges sense Fronteres

Ets una doctora convençuda que la inclusió dels xiquets i xiquetes entre 0 i 6 anys en l'educació reglada augmentaria la seua seguretat. Portes poc de temps en Cascales, però tens gran experiència com a sanitària en països en via de desenvolupament. Valores que si els xiquets i xiquetes estan a l'escola, no correrien els riscos a què estan exposats al carrer. A més milloraria la seua alimentació, es podria tindre un control sobre les vacunacions, creixement, etc.

Iván, mestre d'educació infantil

Ets mestre d'educació infantil de 0-6 anys. Defenses el paper decisiu de l'educació en la primera infància per a impulsar el desenvolupament de capacitats personals i col·lectives dels xiquets i xiquetes. La formació de la persona comença en les etapes primeres de la infància i començar abans l'escolarització facilita la continuïtat en l'escola superior, sobretot en el cas de les xiquetes.

Rogelio, alcalde del municipi

La teua postura és que el vostre poble n'està oblidat: dolentes carreteres, no hi ha indústries, per la qual cosa la construcció de l'escola infantil no és una prioritat en este moment de crisi econòmica per al teu govern. Només penses que has d'ajustar-te al pressupost aprovat, i una escola infantil és molt cara. A més els xiquets i xiquetes no hi voten.

Per a tu és més prioritari construir una carretera, ja que pot ser una oportunitat per a les persones desocupades del teu poble, millorar les comunicacions i la qualitat de vida, rendibilitzar de la millor forma la situació, vetlar pel desenvolupament futur de la comarca i compatibilitzar els distints projectes de desenvolupament que hi ha per a la zona.

Raúl, xiquet de 4 anys

Ets un xiquet de 4 anys que encara que disfrutes molt de la companyia de ta mare, te'ho passes molt bé a l'escola infantil, i coneixes nous amics i amigues, jugant, aprenent, etc.

Associació veïnal

La vostra crítica es dirigix cap a la política realitzada per l'alcalde i regidors del municipi, que no prioritzen temes fonamentals com l'educació o la sanitat. Es limiten a buscar els seus beneficis amb empreses constructores, ajustar el seu pressupost a l'interés del govern regional i respondre més a interessos creats que a l'interés col·lectiu, en lloc d'atendre al de la infància del municipi de Cascales i les seues famílies.

Per a la realització del fòrum, es prepararà un espai/escenari apropiat. Els rols aniran en funció del nombre de participants en el joc de simulació, i pot eixamplar-se la llista amb altres nous que se us ocorregan o suprimir-ne algun dels anteriors. El joc no ha de ser estàtic ni les regles molt rígides, podent modificar el seu desenvolupament segons les circumstàncies.

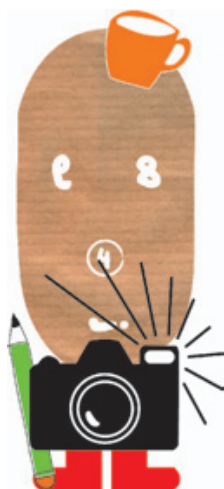
Finalment, es poden arreplegar les solucions en un suport gràfic i visible per tots/es (cartolines, panells...), obtenint entre tots/es una conclusió final i reflexionant sobre la dinàmica del joc i la realitat.

Quina decisió es pren finalment? Com ha estat la participació de cada personatge? Com s'han sentit? Què han observat? Quines dificultats han trobat per a defensar les seues postures? S'han aconseguit els objectius proposats? Podria succeir això en la realitat? Què podries fer des del teu rol per a potenciar una bona educació infantil? Què pots fer tu, en la teua vida diària, per a eixe mateix objectiu?

Entre tots/es es planteja una proposta d'acció de sensibilització per a dur a terme en l'entorn més pròxim i reivindicar el dret a una educació infantil de qualitat per a totes les persones.

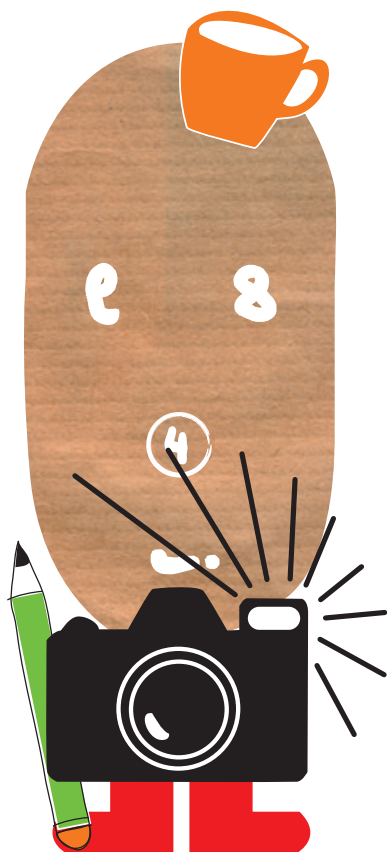
Activitat de mobilització

La Gran

Imatge

Veure pàgina 21

Activitat per a
tots els nivells

La Gran Imatge

Objectius

- 1 Recapitular allò que s'ha treballat entorn de l'atenció i educació de la primera infància i la necessitat del compliment del compromís dels països per a aconseguir l'educació per a tots i totes en 2015.
- 2 Participar en l'activitat de mobilització mundial.

Durant la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME) milions de persones en tot el món ens mobilitzarem sota el lema **Amb drets des del principi. Per una educació primerenca de qualitat per a recordar als líders polítics les dificultats que milions de xiquets i xiquetes tenen per a accedir a una educació primerenca de qualitat, i per a exigir-los que destinen els recursos necessaris per a fer realitat el seu compromís d'aconseguir l'Educació per a Tots i Totes en 2015.**

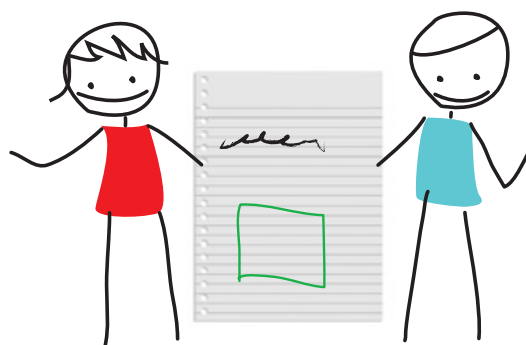
Com participar en La Gran Imatge?

Esta activitat pretén ser una reflexió i recapitulació de tot el que l'alumnat ha treballat al llarg de la proposta didàctica sobre la importància de l'atenció i educació a la primera infància.

Una vegada treballades les activitats, us proposem que cada alumne/a, participant, docent, etc. Realitze una imatge en la plantilla que trobareu en la web de la campanya (www.cme-espana.org). Cada nivell educatiu adaptarà la tècnica per a fer la imatge. Per exemple, en educació infantil pot fer-se amb adhesius, mentres que al batxillerat la imatge pot prendre's amb una camera o telèfon mòbil. L'important és arreplegar el nombre més gran d'imatges, amb les tècniques més variades, que reflectisquen les aspiracions de totes i tots: xiquets i xiquetes felices i sans/es que reben atenció i educació en un entorn segur. Per a això, poden representar:

- experiències pròximes d'atenció i educació a la primera infància (ja siga a l'escola o a la família),
- experiències viscudes en els seus primers anys que els hagen ajudat a aprendre i créixer,

- records de l'escola infantil a què van anar i dels seus/es mestres,
- una classe on ells/elles són els/les mestres,
- polítics/es complint els seus compromisos,
- un fòrum de xiquets/es jòvens sobre educació,
- una acció en defensa de l'educació primerenca,
- una escola infantil ideal.

Darrere de cada imatge, cada alumne/a o participant, segons la seua edat o nivell educatiu, escriurà un missatge al/la representant/a de la Secretaria d'Estat de Cooperació Internacional, en el qual li demanaran que les persones encarregades de les decisions necessàries complisquen els compromisos que van firmar en 2000, quan es van comprometre a aconseguir l'Educació per a Tots i Totes en 2015.

Què fem amb la imatge?

En la web www.cme-espana.org podreu penjar totes les imatges i missatges que realitzeu en format electrònic. Amb totes estes imatges i missatges, i amb les que arrebpleguem a través de les xarxes socials de la campanya, farem una gran imatge que lliurarem als representants polítics en els actes que realitzarem durant la SAME.

A més, dins del vostre centre o grup, podeu:

- Fer una exposició o *collage* amb les imatges de tot el col·legi/grup. Podeu invitar a veure-la a les famílies, la premsa de la vostra localitat, altres centres, representants polítics, etc.
- Implicar les famílies en l'elaboració de les imatges. Demaneu a pares, mares, iaïos/es que també pinten o representen com va ser la seua escola, qui era el/la seu/a mestre/a, o què van aprendre quan tenien menys de 6 anys.

També podeu enviar-nos fotografies que feu mentres treballeu els materials o elaboreu les imatges.

**gràcies a tots
i totes**

La **Campanya Mundial per l'Educació** no seria el mateix sense la vostra implicació, els/es docents i educadors/es compromesos/es amb el dret a l'educació. Per això volem agrair-vos especialment la vostra implicació en la CME i en la SAME.

Us recordem que és molt important que sapiem quants hi som. Per a això és imprescindible que registreu la participació dels vostres centres en www.cme-espana.org

* *Les fotografies enviades s'utilitzaran en els materials i en la web de la Campanya Mundial per l'Educació.*

Questionari d'avaluació

de la proposta
didàctica d'Educació
Secundària, Batxillerat,
Educació de Persones
Adultes i Educació
No Formal

SETMANA D'ACCIÓ MUNDIAL PER L'EDUCACIÓ 2012

NOM DEL CENTRE/GRUP
.....

ADRESSA, CP, LOCALITAT
.....

CORREU ELECTRÒNIC I PERSONA DE CONTACTE
.....

QUINS NIVELLS HAN PARTICIPAT?

- ☐ 1ER CICLE ESO
- ☐ 2º CICLE ESO
- ☐ CICLES FORMATIUS
- ☐ BATXILLERAT
- ☐ EPA
- ☐ GRUP D'EDUCACIÓ NO FORMAL (EDATS)

QUANTES PERSONES HAN PARTICIPAT? (ALUMNAT, PARTICIPANTS, DOCENTS, FAMÍLIES)
.....

DOCENTS Y EDUCADORS/ES IMPLICATS/DES

Nom	Mail
.....
.....
.....
.....

HEU PARTICIPAT AMB ANTERIORITAT EN LA SAME? EN QUINS ANYS?

VALORA DE L'1 (NIVELL MÍNIM) AL 5 (NIVELL MÀXIM) LA PERTINÈNCIA DELS OBJECTIUS PLANTEJATS I L'ADEQUACIÓ D'ACTIVITATS PLANTEJADES A CADA NIVELL EDUCATIU.

Educació Secundària

Primer cicle

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1. Roda de records	1	2	3	4	5
- Activitat 2. Educació per a tots els xiquets i xiquetes del món	1	2	3	4	5
- Activitat de mobilització. La Gran Imatge	1	2	3	4	5

Segon cicle

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1. L'educació, despesa o inversió?	1	2	3	4	5
- Activitat 2. Educació i pobresa	1	2	3	4	5
- Activitat de mobilització. La Gran Imatge	1	2	3	4	5

Batxillerat

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1. L'educació de 0 a 6 anys. Temps de créixer aprenent	1	2	3	4	5
- Activitat 2. Per on retallem? L'educació infantil a debat	1	2	3	4	5
- Activitat de mobilització. La Gran Imatge	1	2	3	4	5

Educació de Persones Adultes

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1. Entreteniment o educació?	1	2	3	4	5
- Activitat 2. Mà a l'obra	1	2	3	4	5
- Activitat de mobilització. La Gran Imatge	1	2	3	4	5

Educació No Formal

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1. Fòrum popular pel dret a l'educació en la primera infància	1	2	3	4	5
- Activitat de mobilització. La Gran Imatge	1	2	3	4	5

VALORA DE L'1 (NIVELL MÍNIM) AL 5 (NIVELL MÀXIM) ELS SEGÜENTS ASPECTES

- Quantitat de materials rebuts	1	2	3	4	5
- Data de recepció dels materials	1	2	3	4	5
- Possibilitat d'inclusió de la proposta en la programació del centre/col·lectiu	1	2	3	4	5
- Interés a treballar la SAME en pròxims cursos	1	2	3	4	5

OBSERVACIONS, COMENTARIS I PROPOSTES DE MILLORA

Per a la Campanya Mundial per l'Educació és molt important conèixer qui hem participat en la SAME. Per això **et demanem que registres la participació del teu centre en www.cme-espana.org**

La vostra opinió en molt important perquè podem continuar a millorant. **Completa este qüestionari i:**

- envia-lo per fax al al 93 412 40 36
- o descarrega-lo en www.cme-espana.org i envia-lo per correu electrònic a same@cme-espana.org
- o completa-lo punxant en <http://cme-espana.org/formulari/centres-educatius>

Entra en www.cme-espana.org i

- registra la teua participació en la SAME
- deixa la teua imatge i unix-te a La Gran Imatge
- completa l'avaluació dels materials didàctics

Amb drets des del principi.

Per una educació primerenca de qualitat.

Campanya Mundial per l'**EDUCACIÓ**
www.cme-espana.org

Organitzacions que participen a la SAME en l'àmbit estatal:

A més a més, organitzen la SAME a la Comunitat Valenciana:

Col·laboren:

Direcció d'art, disseny i il·lustracions: Maribel Vázquez